

Vislice predobre za Hitlerja - Mihajlovič se oglasil

"DAL BI GA V KLETKO IN KAZAL PO SVETU"

K Hitlerjevemu rojstnemu dnevu 20. aprila so po svetu izražali mnoga mnenja in "čestitke". — Ves svet ga preklinja in obsoja, le njegova petoliznika Goering in Goebbels sta mu pela naročeno slavo.

Bern, Švica. — V torek 20. aprila so v Nemčiji proslavljali 54. rojstni dan nazijskega firerja Hitlerja. Maršal Goering in propagandni minister sta mu že večer prejela neke slavospeve in izražala v "imenu naroda" hvalo za tako "sijajno požrtvovalno" vodstvo nemškega naroda. Med govorniki so delali iz drugih dežela dovipne opazke na radio proti Hitlerju. Dr. Otto Dietrich, stoprocentni nazijec, je dan prej objavil v nazijskem uradnem listu "Voelksischer Beobachter" najbrže naročen slavospev in pravi: Naš "firer" Hitler ni niti enkrat mislil sam nase, na svoje življenje, ampak je istega posvečeval in vse svoje energije izključno zgodovinskim nalogam, ki ga obdajajo!

Istčasno pa prihajajo poročila, da so v Berlinu pozopirali več dijakov, ki so demonstrirali proti mobilizaciji dijakov, predno morejo dogotoviti svoje semestre, pravi poročilo.

Po ostalem svetu, kamor ne sega nazijska barbarska in suženjska oblast so pa o Hitlerju izražali drugačna mnenja. Naj navedemo nekatere:

Lady Astor, članica angleškega parlamenta, je rekla: "Nimam pozdrava za Hitlerja. Ne vem za bolj mizerne človeka, kakor je on."

Zupan La Guardia v New Yorku je izjavil: "Ves New York je izjavil: 'Ves New York' (Dalje na 4. strani)

NEMCI NAPADAJO V KAVKAZU

Nemci imajo neke namene glede Kavkaza.

Moskva, Rusija. — Sinočna poročila omenjajo silovite nadaljujoče napade nemških sil v kubanski pokrajini v Kavkazu. Nemško letalstvo je ojačeno in si prizadeva, da razbije ruske pozicije, kar pa doslej še ni uspelo. Nemško poročilo govori o nekih pridobitvah, ki pa ne morejo biti posebnega značaja.

Kakor se poroča iz Ankare se zdi, da Nemci hočejo za vsako ceno ostati na Kavkazu. Baje se bojuje, ko bo borba v Tuniziji zaključena, da bodo zavezniki preko perzijskega zaliva prišli na Kavkaz, da preprečijo tako Nemcem pot do Bagdada.

ZOBOZDRAVNIKE BODO VPOKLICALI

Detroit, Mich. — Zveza dentistov v Michiganu je objavila svojim članom, da bodo najbrže vpoklicani vsi dentisti sposobni za vojaško službo do 39 let. V armadi silno potrebujemo zobozdravnike. Najprvo bo dano prostovoljno vsem, da se prijavijo. Ako prijav ne bo dovolj jih bodo oblasti vpoklicale, kakor druge v vojaško službo.

NAZIJSKA PROPAGANDA SKUŠA VBRIZGNITI ODPORNOST NEMCEM

London, Anglija. — Iz Švice došla poročila omenjajo, kako Nemci poskušajo s svojo propagando, dati svojemu nemškemu narodu, kakor tudi svojim očiščnim zaveznikom nekega novega zaupanja in neke nove odpornosti. Zadnjih pet dni nemški radio oznanjevalci stalno povdarjajo, da so zavezniki v Tuniziji ustavljeni in da jih bodo nemške in italijanske čete držale za nedoloten čas. Med tem pa, povdarjajo, gradimo okrog in okrog najmočnejše trdnjave, ki bodo nezavzetne.

Ista poročila je slišati tudi na rimski radio postaji in tudi italijanski tisk jih objavlja. List "Corriere della Sera" piše predčerašnjim: "Obrambne linije se gradi pod domnevo, da prve linije ne bodo vzdržale. Ampak za temi sledi obrambni sistem globoko v ozadje. In če bi še ta sistem odpovedal, pride tretja linija, solidna obrambna linija z vsemi kalibri topništva."

Kje se ta tretja linija nahaja rimski list ni omenil. Toda nervozni Italijani in Nemci se najbrže malo zadovoljujejo s tem "troštanjem".

Tudi v Budim Pešti in Bukarešti se oddajajo slične vesti in tolajajo nervozne ljudi, ki pričakujejo vsak dan zavezniške invazije na evropski kontinent. Na Rumunskem vladajo baje velik strah pred Rusi in prav tako nad Madžarskem, kar pa doslej še ni prišlo v javnost. Rumunski in madžarski ranjenci, ki so se vrnili iz ruskih front širijo o ruski moči raznovrstne vesti in ustvarjajo utis, da Rusov sploh ni mogoče premagati. Zato se bojijo invazije in od Rusov pa zasluženega plačila, ker so se pridružili ruskemu sovražniku Hitlerju. Dneva plačila za dejanja, ki so jih kot rabljali vršili v Hitlerjevi družbi se bojujejo Madžari in Rumuni.

WALLACE OPOZARJA GLEDATIŠTIRIH SVOBOD

Guayaquil, Ecuador. — Podpredsednik Združenih držav, ki je došel v to mesto včeraj, je imel pred vseučilišniki znamenit nagovor. Omenil je, da ga veseli, da more govoriti pred voditelji bodoče generacije in nato jim je govoril tudi o važnosti štirih svobod, ki jih vsebuje Atlantski čarter. O teh je dejal: "Ako te štiri svobode, katere predsednik Roosevelt tako povdarja, ne bodo uveljavljene po vojni, demokracija bo propadla in zastoj bodo vse žrtve, ki se doprinasajo v ta namen. Glede uspeha z demokracijo pa je omenil, da le ljudje discipliniranega duha bodo mogli uspevati z demokracijo v bodočnosti."

DOHODKI ŽELEZNIC RASTEJO

New York, N. Y. — Zveza ameriških železnih družb objavlja v svojem poročilu za prvo četrtletje 1943, da na 89 različnih železnih v Zdr. državah je porastel promet za 36,6%. Dohodki teh železnic so znašali samo v mesecu marcu \$608,615,475.00.

TRI ŽIVINSKE TATOVE ZASACILI

Superior, Wis. — Tu so oblasti ujele tri mlade fante, ki so po farmah kradli govejo živino in isto pobijali. Meso pa prodajali duluthskim mesarjem. Ker so vozili meso preko državne meje bo zdaj za njimi tudi federalna oblast in tičke čaka prav ostra kazen.

NOVA KRIŽARKA CANBERRA

Quincy, Mass. — V radjedelnici od Bethlehem Steel Co. so začeli graditi veliko križarko, ki bo nosila ime "Canberra". To ime je nosila avstralska križarka, ki so jo Japonci lanskega avgusta potopili pri Guadalcanalu. Križarka bo imela 13,000 tonov kapacitete in bo opremljena z najmodernejšimi topovi in bo nosila seboj štiri morska letala.

ZAPRISEŽEN ZA VOJAŠKO SLUŽBO

Henry W. (Bunny) Austin, sloveči bivši igralski prvak od English Davis Cup, je bil te dni vpoklican v vojaško službo v Los Angeles, Calif. in polaga zaprisego.

"ČAKAMO PRIPRAVLJENI" — IMEJTE ZAUPANJE V NAS!"

Vodja jugoslovanskih četnikov je poslal v svet iz svojega tajnega bivališča vest, da je njegova armada patriotov pripravljena in bo udarila, kakor hitro bo invadiran Balkan. — Ruske obdolžitve zanika.

KRIŽEM SVETA

Stockholm, Švedska. — Švedska vlada je vložila pri nemški vladi v Berlinu oster protest, ker je v njenih vodah neki nemški tovorni parnik streljal na švedski submarin Draken. V prihodnje, pravi poročilo, bodo Švedi odgovorili z ognjem na take napade.

Dutch Harbor, Alaska. — Ameriški letalci so uničili osem japonskih velikih "Zero" letal, ki so jih Japonci poslali na Kisko za obrambo njihovih pozicij. Amerikanci zadnje čase stalno bombardirajo japonske pozicije na Kiski in na Altu. V štirih dneh so izvedli 42 napadov.

Ottawa, Kanada. — Obvestilo iz Anglije poroča, da je dospelo te dni zopet srečno preko Atlantika večje število kanadskih čet. Prevozi čet se vršijo tajno in poročila ne smejo omenjati niti pristanišč, kjer se čete izkrcajo.

Ankara, Turčija. — Na Grškem, kakor prinašajo poročila begunci vlada veliko pomanjkanja živeža. Ves živež je pod strogim odmerjevanjem. Za odmerjati pa ni kaj drugega, kakor le še kruh iz najslabše moke. Kaj drugega dobijo Grki le, kar pride med nje kaj potom Rdečega križa. Narod strada.

Monongahela, Pa. — V tukajšnji tvornici Conchocton Iron Works, ki je last od Combustion Engineering Corps., je odšlo na stavko 500 delavcev. Delavci trdijo, da Vojni delavski odbor ni točno posloval v zadevi, zato so v znak protesta odšli na stavko.

London, Anglija. — General Draža Mihajlovič je včeraj poslal vest v svet, da on in njegova armada četnikov še vedno vstraja in je pripravljena, da bo udarila na osiše, kakor hitro bo prišla invazija Balkana. Do takrat pa, pravi patriotski general, pa četniki ne moremo drugega, kakor da čakamo in vodimo le lokalne spopade in organizujemo sabotiranje, kjer mogoče.

General Mihajlovič je ponovno zanikal in odklonil vse ruske obdolžitve, da on sodeluje z nazijskimi in fašističnimi oblastmi. V Moskvi so ga namreč dolžili, da vodi borbo vred z naziji in fašisti proti znanim partizanom, ki jih vodijo komunisti. Glede tega je povdaril: "Enkrat pride dan, ko bomo očiščeni teh obdolžitev."

Glede raznih predlogov, da naj bi se sestal z Nemci ali Italijani, pravi, da je res, da se je iskalo stike z njim, a on jih je odklonil. Prav pred dnevi je odgovoril nekemu nemškemu generalu na tak predlog, da on se bo boril, dokler Jugoslavija ne bo prosta od zadnjega Nemca ali Italijana.

Voditi borbo zdaj, ko četniki nimajo orožja in jim ga tudi zavezniki dati ne morejo bi bilo brezpotrebno prelivanje krvi. S tem bi le koristili sovražniku, pravi Mihajlovič. Amerikance prosimo, naj imajo zaupanje v nas. Mi bomo vzdržali dokler se bo dalo in smo prepričani in upamo v zmago Združenih narodov.

POMANKANJE ŽIVEŽA V ZASEDENIH DEŽELAH

Washington, D. C. — Poročila iz Evrope kažejo, da so Nemci izželi ves živež po zasadenih deželah. Francozi, Holanci, Norvežani, Grki, Jugoslavlani in Poljaki dobesedno stradajo in manjka jim celo semen za letošnje sejatve in saditve. Tudi plemenske živine še ni. Slabo je bilo letošnje zimo, kako bo za naprej je veliko vprašanje. Nemci bodo na ta način predno bodo sami propadli uničili vse druge, predvsem male narode. Kar jih niso sami barbarsko pomorili, jih bodo uničili z lakoto.

ANGLEŽI POTOPILI 21 OSIŠČNIH LADIJ

London, Anglija. — Angleška admiraliteta poroča, da so Angleži odkar se je začela borba za Tunizijo potopili 21 osiščnih ladij v Sredozemskem morju. Med potopljenimi ladjami je bilo pet večjih ladij, pet submarinov, nekaj tankanih ladij in nekaj drugih manjših prevoznih parnikov.

VESTI O DOMOVINI

Pretres raznih načrtov, kako lice naj bi imela osrednja Evropa jutri. Glavni pogoj za rešitev tega vprašanja je popolni sporazum med Anglijo in Rusijo.

Prenovljenje Srednje Evrope

V londonskem listu "Čehoslovak" je objavil g. minister Milan Grol dne 5. marca naslednji članek:

Ves svet gleda proti Srednji Evropi, katere pojem je v geografskem kakor političnem pogledu še nejasen — kakor da je jeziček na tehni, ki bo pokazal pogoje ravnovesja. Samovoljni in posebni način, po katerem so Nemci pred 25 leti uporabljali to označbo, ko so mu dajali vsebino in smer nasprotno ciljem naših današnjih zaveznikov, nam razodeva nerealnost in meglenost tega imena, a tudi nevarnost, da ga uporabljamo na svoj poseben način in samovoljno kakor oni.

Pri razmotrivanju naših zunanjih problemov na Balkanu in v Donavski kotlini, bom delil obstoječe načrte v pozitivne in negativne in začel z onimi projekti, ki jih smatram negativnim. Nekateri iščejo rešitev problema v formulah, ki so na prvi pogled videti preproste, avtomatične in dovršene, ki pa so votle in sedaj zaradi psiholoških in moralnih uplivov na javno mišljenje tudi nevarne.

Ne smemo pozabljati živega zanimanja ljudstva za idejo rekonstrukcije Evrope in vsega sveta; v svetu, ki je ogromno trpel, se je rodilo to zanimanje, a splošno hrepenenje za blagostanjem in obilje velikih zavezniških voditeljev, so ga poglobile.

Zdaj pa se nahajamo pred dvema jako težkima izpitoma, katere bomo morali položiti.

Zavezniške velesile bodo morale polagati izpit konstruktivne sposobnosti, dočim bo morala demokracija — naša razvojna demokracija, ki jo imenujemo tudi meščanska — bo morala skozi izpit smisla za stvarnost in realnost.

Obnoveitev Habsburžanov

Povsod govore o nekakšnem novem svetu in za ustvarjanje tega sveta zahtevajo žrtve, ki skoro presegajo človeške moči.

Dovolite mi, da na kratko izjavim: mislim, da sploh ni bolj učinkovite propagande ekstremnih in celo anarhističnih idej, nego bi bilo priznanje s strani demokracije, da ne zna napraviti nič boljšega in večjega od zopetne obnovitve Habsburžanov v našem letu 1943!

Katoliška država

Zelo blizu, ali pa celo sorodna tej Habsburški kombinaciji, puhli in prazni in brez vsakega pozitivnega elementa, je projekt neke katoliške države. Ta kombinacija vsebuje eno misel ali na žalost samo eno: katoliško zavednost. Ta zavednost je spoštovanja vredna, toda tudi katoliki sami jo odklanjajo kot nezadosten element za uravnoteženje interesov in, kljub vsej svoji duševni sili, za ujedinenje duš. Avstrija, kateri dajejo v tej novi katoliški državi premoč, je že prej enkrat nosila to apostolsko zastavo na nemškem ozemlju, a mi vemo, s kakšnimi uspehi.

Kar se tiče moje domovine, so v njej Slovenci zares vzor katolikov, toda tudi oni hočejo ničesar slišati o tej katoliški državi. Na neki konferenci tu v Oxfordu, so sami razložili in objasnili kakšne izkušnje so imeli od te katoliške solidarnosti. Oni ne pričakujejo od nemških in italijanskih katolikov nobenega povračila za trpljenje, katere prenašajo. Čehi, ki morajo biti v vseh kombinacijah, tiskoh se Srednje Evrope, najvažnejši in neobhodno potrebni konstruktivni element, tudi odločno odklanjajo to katoliško državo. Z Avstrijci, Bavarci in Madžari, ki vedno teže za Nemci, bi postala taka katoliška država predstražna nemstva, kateri bi bili oproščeni vsi nemški grehi in ki bi povrh tega še brez vojne osvojila Čehoslovaško in tako ojačena ter s strani demokracije blagoslovljena in podpirana, mogla uspešno dovršiti nemško prodiranje v Donavsko kotlino, na Balkan in na Sredozemsko morje. Tako katoliška federacija seveda računa na to, da bo odtrgala Hrvate in Slovence od Jugoslavije. Tako da bi se to delo konstrukcije moralo začeti najprej z destrukcije.

Nas Srbov, to je jasno, ne vabijo v to kombinacijo in nas avtomatično pehajo onkraj klerikalne fronte, v pravoslavne kombinacije. Ne bom se poglajbljal v analizo vseh posledic, kajti popolnoma dovolj je, da povdarim naslednje: ta rešitev bi pomenila razdelitev Donavske kotline in prepada, ki bi bil še bolj globok nego dozdaj. Ako bi sploh kakšna kombinacija razbila Evropo, potem bi bila to pač ta katoliška kombinacija, ki ni prav nič manj zastarela in preživela kakor kombinacija Habsburžanov. Od Baltičkega do Egejskega morja

A zdaj imajo še neki tretji projekt. Vem, da bom tudi tukaj naletel na protivna mišljenja, toda povedati moram, da se mi zde ravno tako nerealne te meglene ideje o nekakšni agrarni skupnosti, ki naj bi se v fantastičnem obsegu razprostirala od Baltičkega pa do Egejskega morja.

V vsej evropski zgodovini se takšna vertikalna linija od Baltika do Egejskega morja še ni nikdar pojavila kot hrbenica neke naravne skupnosti — niti v kulturnem ali političnem. (Dalje na 4. strani)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1931

Izhaja vsak dan razen nedelj,
podelitkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1931

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročninas	Subscriptions
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani
kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni me-
sec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopolni vašega pomena s hitro objavo morajo biti poslani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v
tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne od-
r. Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

PAMET, PAMET

Bilo je l. 1890 na prvem in menda tudi na zadnjem se-
stanku slovenskih abiturientov v Ljubljani. Nekaj je cika-
lo celo dol na Zagreb. Kot Korošec sem prihajal na sesta-
nek na perutih idealnega navdušenja. Leta sem gledal, ka-
ko pljuska val nemškega nasilja v slovenske livade. V Ljub-
ljani bo morda trden jez, da se zastavi to pljuskanje.

Duhovi med Slovenci tedaj še niso bili popolnoma loče-
ni, precej pa je že zijalo radi svetovnega naziranja. Potek
sestanka je bil še enoten v nekega uradnem vsopredu, dasi
je zablisnilo zdaj tu zdaj tam. Sestanek se je zaključil z
nekim neoficielnim komersom pri Kozleru. Tu je bruhnilo
na dan. Borbe o naziranju smo imeli tudi v Celovcu, da
sem jih bil vajen. Pri komersu je izginila vsa narodnost,
naziranje je stopilo v ospredje. Sestanek je zadržal izbruh,
tu je pa buknilo na dan in začelo treskati. Jemalo mi je
sapo. Takih strahovitih in sirovih izbruhov satanskega
ateizma, brezboštva nisem bil vajen, in to pri mladini, ki je
še doraščala. Kar me je najbolj osupnilo, je bilo dejstvo,
da med Nemci, nemškimi vseučiliščniki, med katerimi sem
dosti občeval, nisem videl takih izbruhov, dasi med njimi
ni manjkalo ateistov. Stopila mi je živo pred oči razlika v
značaju med Nemci in Slovenci. Razlika je, da značaj Slo-
venca ali morda Slovana bruha v nasprotja: zdaj nežni go-
loček, potem ostuden gavran, zdaj kakor jagnje, potem
kakor volk.

Ali ni zdaj tako med Slovenci? Tu v Ameriki smo prišli
radi sile do nekega sporazumljenja, pa že vre in izbruhnilo
bo.

Gre za presojenje pojavov, kakršni pridejo sem. Padla
je pametna: počakajmo, da pridemo do boljših in pravih
virov, potem presojajmo! Vrlo razsodno. Poročila pa le
prihajajo, ne moremo iti popolnoma preko njih.

"Enakopravnost" je priobčila v št. 67. in 68. poročilo iz
vrst "Osvobodilne fronte", ki se nanaša na dogodke v Ljub-
ljani in od Italijanov zasadenem delu. Ali se z vsebino strin-
jajo, ne vem. Moj namen ni in ne more biti, da bi kritično
presojal to poročilo, ker dejstva mi niso znana in so lahko
drugačna. Jaz bi v hudi uri sile rad apeliral le na pamet,
razsodnost, mirnost. Stvari so tako gorostasne, da se vsaj
jaz ne morem ubraniti vtisa, da bruha tisti slovenski zna-
čaj v nasprotstva.

Vse se suče bolj ali manj okoli osebnosti profesorja dr.
Lamberta Erlicha. Umorjen je bil. Ali je res kot morilec
odšel na sodbo? Tako bi bila prav izrecna obdolžitev po
poročilu. To bi bila sodba te fronte. Ali je bila tudi božja
sodba taka? Moramo počakati.

Jaz morem apelirati le na pamet, razsodnost, in smelo
trdim, da smem kako reči, ker niti tu niti tam ne bo koga,
ki bi dr. Erlicha poznal tako, kakor ga poznam jaz. Nika-
kor se ne postavljam, ampak priliko sem imel, da sem zado-
bil vpogled v mentaliteto in z vso opravičenostjo lahko ka-
ko rečem.

Dr. Erlich ni bil "kvisling" najslabše vrste, tako izgle-
da, in če ga je zadel kroglja, bi bil dobil le zaslužen Judovo
plačilo. Sodite, če hočete vi. Po mojem pojmovanju, je
pravi kvisling le nekdo, ki hoče svojo domovino izdati tuj-
cu, ali obdržati domovino v pesteh tujca, ako je prišel. Ni
pa kvisling tisti, ki skuša po razmerah izhajati, ko je tujec
prišel. Navadno take označujejo za oportuniste. Ali je
vsak "sodelovalec" kvisling, izdajalec? Je izdajalec, če bi
hotel domovino ohraniti pod peto tujca, ni pa izdajalec, ako
bi skušal začasnó izhajati, kakor se pod tujcem more izha-
jati z upanjem, da bo tujec moral prej ali slej oditi. Sami
sodite pri Slovencih dr. Erlicha, pri Srbih Nedica.

Jaz morem nekaj reči le pri dr. Erlichu. Ako sodite,
da je bil izdajalec, hotel vsaj del Slovencev spraviti pod Ita-
lijane, jaz vam ne morem oporekati, ste pa za sodbo sami
odgovorni. Dr. Erlicha poznam od mladosti, poznam nje-
govo družino, in dobro sem ga spoznal v Parizu. Ko je šlo
v Parizu vrlo slabo, je dr. Erlich molil, jaz sem klel. Takšen
je bil on, in takšen sem jaz. Ampak trčila sva tudi skupaj.
Meni se je zazdelo, da je on preidealen, toraj malo prenapet,

v idealnosti skoroda fanatičen. Tu sva trčila drug ob dru-
gega, ker sem jaz skušal ostati na realnih tleh, on pa je ho-
dil, se mi je zdelo, po zraku. Zdi se mi, da je ostal pri svoji
prenapeti idealnosti do zadnjega tudi v Ljubljani. Tega
dela jaz ne morem presojati, sodite vi. Da bi bil pa dr. Er-
lich, kakor poročilo trdi, naravnost morilec — well — tu je,
da jaz odločno apeliram na pamet in razsodnost. Dr. Er-
lich, najbolj uzoren dijak, kakor biser čist bogoslovec, de-
laven profesor, prav svetniški duhovnik ... in ta dr. Erlich
prav zavesten morilec — nak — sodite, sodite, če hočete,
ampak odgovornost za sodbo nosite sami.

Ako smem apelirati na pamet, ne mislite, da se hočem
postavljati, ko povem nekaj še o samem sebi. Po glasova-
nju na Koroškem je bilo razmerje vse drugačno, kakršno
je zdaj pod Nemci ali Italijani. Tedaj je bilo odločno in je
odločno do danes, kaka zased-
ba zdaj odvisi od izida vojne, lahko vsak dan iz-
premeni. Drugi so iz Koroške odhajali, jaz sem ostal, ker
sem mislil, da se bo dalo po razmerah izhajati. Poizkusil
vsaj sem. Pa je "S. Narod" ostro pisal zoper mene, ker sem
baje postal navaden izdajalec. Slovenski značaj. Takoj
skoči v najhujšo nasprotno stran, ne presoja mirno, raz-
sodno in pametno.

Dosti bi se dalo še pisati, počakajmo pa, ne izgubljam-
mo razsodnosti, ker to, vsaj meni se tako zdi, nam je bolj
škodovalo, kakor nam škodujeta Italijan in Nemec.

NEKAJ VOŠČILA

Cleveland, O.

K veselim praznikom bomo
v tem letu zopet skušali vo-
ščiti vesela voščila. Ta voščila
bodo prihajala iz zaskrbljenih
src in bodo namenjena prav za
tako zaskrbljena srca teh, ka-
terim so izrečena.

Živimo v času težkih dni in
polnih skrbi, to velja pa tudi
za vse ljudi. Kot taki pa ne
moremo iti mimo Velike noči,
ne da bi vseeno izrekli vese-
la Velikonočna voščila, saj mo-
rajo biti sedaj v teh časih še
bolj umestna in celo potrebna,
da bodimo drug drugega k
pogumu in zavesti za boljše
dni.

Komu naj veljajo naša vo-
ščila najprvo: Onim, ki so mo-
rali, ali ki so radi odšli prostov-
oljno v armado ali k mari-
nom v službo Strica Sama.
Tem smo dolžni da jim iz srca
izrečemo vesela voščila, da bi
tam kjer so, praznovali v do-
bremu spominu na dom svojih
roditeljev veseli velik praznik
Vstajenja, ki sledi Velikemu
petku v veselje vsega ljud-
stva.

Če je kedaj veljal Veliki
teden za pomemben čas, gotov-
o velja v teh letih za ves
sedaj v drugi vojni nahajajo-
či se svet. Veliki petek in Ve-
lika nedelja sta še v teh in
takih časih edina tolažba in
edino upanje obupajočih! U-
panje teh, ki ne vedo, kje in
kedaj jih zadene usoda na
bojnih linijah! Upanje teh, ki
so po nedolžnem morali za-
pustiti svoje mirne domove in
biti odpeljani v sovražno tabo-
rišča k počasnemu umiranju.
Dalje je Veliki petek in Ve-
lika nedelja upanje vseh vernih
in jokajočih po širnem svetu,
ko ne vedo kaj se zgodi z nji-
mi jutrajšnji dan.

Veliki petek ni samo dan
žalosti, je tudi dan upanja, to
pa zato, ker kmalu za tem

dnem sledi Nedelja veselja in
vstajenja. Še nobena vojna ni
vedno rušila in morila, kakor
tudi nobena nevihta ni vedno
divjala. Bolj ko je vihra silna,
prej se skonča.

Radi tega se bomo te praz-
nike spomnili mi starejši še na
svoje stare očete in matere,
naši sinovi in hčere, ki so se
razšli po širnemu svetu vsak
na povelje svojega zapovedo-
valca, se bodo pa spominjali
na svoje drage in njih mirne ter
vse srečne domove. Naša in
njihova srčna voščila bodo
plavala v duhu sem in tja. Oče
in mati bosta v teh dneh tam
pri sinu ali hčeri v duhu. Sin
in hči pa bosta v duhu na njih
srečnemu domu.

Ali ne bo vse to res? Da res
bo! Srečni smo katoličanje, da
imamo še največ upanja izmed
vseh živčih ljudi na svetu.
Veliki petek tako in tako pride
za vsakega živčega člove-
ka na svetu: Velika nedelja pa
le za tiste, ki imajo vero v
njo! Zato naj bo pri vsem tem
otožnem ozračju tudi veselo
upanje na gotovo snidenje, če
ga ne bo tu, bo pa sledilo po
smrti. To pričajo Velikonočni
prazniki.

Anton Grdina.

VELIKI TEDEN

Glej, o grešnik, grehi tvoji
Prav premisli, kaj store.
Jezus tam v bridkosti svoji
Ves otožen molit gre.

Oh, kak milo tam zdihuje,
Vidi, kaj mu bo trpet,
Ves prepaden omaguje,
Da mu skoraj ni živeti.

Le poslušaj ga, kak moli:
"Oče, kakor Ti želiš,
Umrjem po Tvoji volji,
Da sveta ne pogubiš."

To je Jezusa ljubezen
Do pregrešnega sveta.
Da ozdravi nam bolezen,
Se v trpljenje, smrt poda.

K svetemu Križu pristopite.
Jezus Bog na njem visi.
In grenke solze točite,
Ker za nas on tolik trpi.

Mrs. Ivana Kršul,
Pittsburgh, Pa.ZAVIHAJMO ROKAVE, PA
NA DELO!

Strabane, Pa.

Tukaj imamo sedaj precej
mrzlo vreme. Mesec april je
bolj muhast, kot je bil ma-
rec. Zadnji mesec smo imeli
več gorkih dni, kot pa sedaj.
Vesela sem se že dela zunaj
na soncu, kajti treba je obra-
čati zemljo, če hočemo kaj
posejati. Tukaj se ljudje jako
zanimajo letos za obdelovanje
zemlje. Vsak si prizadeva, da
bi kaj pridelal, ker v trгови-
nah se tako težko kaj dobi, in
le na karte, zraven je pa še
jako drago. Ako bi si res vsak
nekoliko pridelal doma, bi bilo
veliko boljše za vse. Vem, da
je veliko takih, ki ne marajo
obdelovati zemlje, čeprav jo
imajo, posebno tisti, ki so tu-
kaj rojeni. Nekateri se sramu-
jejo, da bi prišli za vile ali za
lopato in šli kopat zemljo, ali
pa se boje, da bi jim roke za-
mrzle ali razpokale, kakor
so že meni.

Ako bi povsod tako obde-
lovali zemljo, kakor tukaj na
Strabane, ne bi bilo tako viso-
kih cen po trgovinah. Poseb-
no letos smo skoraj primorani,
da obdelamo vse, kar je dobre
zemlje. Obdelujte jo tudi po
drugih naselbinah, da ne bo-
mo tudi tukaj lakote trpeli,
kakor jo trpijo v starem kra-
ju. Po nekaterih krajih jih je
že veliko pomrlo od lakote. Če
bo vojna še par let, kot pišejo,
bomo se tudi tukaj veliko tr-
peli, mogoče tudi lakote. Z
sedaj so nam veliko pritrkali
na hrani, posebno na mesu in
sladkorju, s tem smo najbolj
prizadeti.

Tukaj se ljudje jako zani-
majo letos tudi za kokošere-
je, to je vsi tisti, ki imajo kaj
svoje zemlje, da imajo prostor
za kokoši; še taki, ki jih niso
nikdar prej redili, so si jih o-
mislili sedaj. Vsak si misli, ker
ni mogoče dobiti mesa v mesa-
riji, si ga je treba pa zrediti
doma. Sem tudi jaz sama take
misli: kar doma zraste, ni tre-
ba kupiti. Sedaj ni treba dru-
gega, kakor delati, če hočemo,
da bomo kaj pridelali; me že-
ne doma, možje pa kjer so že
zaposleni. Mislim, da je sedaj
veliko dela povsod. Berem
vsake vrste časopise, pa nikoli
ne vidim, da bi se kdo prito-
žil, da nima dela.

Fantje kar naprej odhajajo
v vojsko. Komaj kateri dopol-
ni 18 let, ga že pokličejo. Ne
vem števila, vem pa, da jih je
od nas veliko odšlo zopet mar-
ca meseca, veliko jih pa še bo.
Tukaj bomo kmalu ostale sa-
mo stare žene in stari možje;
kateri je bil sposoben za vo-
jaško službo, je šel že zdav-
naj. Ako bodo odšli pa še dru-
žinski očetje, bo pa še bolj ža-
lostno.

Pred par leti smo mislili, da
bodo vzeli naše fante samo za
eno leto, potem bodo pa zopet
prosti in bodo prišli nazaj. Ta-
ko je šel k vojakom tudi moj
sin Frank Koklič. Sedem me-
secev je bil notri, pa se je voj-

na začela. Zdaj se bori onkraj
morja v Severni Afriki že štiri
mesece. Piše, da delajo noč
in dan. Dne 28. aprila bo dve
leti, kar je šel. V tem času je
že tudi nekaj prestal in pretr-
pel. Samo to želimo, da bi pri-
šel še zdrav nazaj.

Kakor sem omenila, jih je
šlo veliko od tukaj. Dosti dru-
žin je, ki imajo notri po tri,
štiri in celo pet sinov. Mora-
te pomisliti, čitatelji, da se ti
fantje borijo in se še bodo bo-
rili tudi za tiste izmed vas,
ki nimate nobenega v vojski.
Morda lahko rečem, da tisti,
ki nimajo svojega notri, še ne
vedo, če je vojna. Zato pa ti-
sti pomagajte iz druge strani:
kupujte vojne bonde! Ne bo
izgubljeno in boste veliko po-
mogli državi, ker vidite, da
je treba pomagati, če hočemo,
da bo zmaga. Tudi naši sinovi
trpijo v mnogih ozirih. Nima-
jo vsega zadosti, kot nekateri
kričijo da vojaki imajo vsega
zadosti. Ne. Oni so vsako mi-
nuto v nevarnosti. Koliko jih
je že padlo in prelilo kri, in
koliko jih še bo, preden bo
vojne konec. Me matere pa
mislimo noč in dan na svoje
sinove. Ko pridemo dve ali tri
skupaj, se samo o njih pogo-
varjamo in ena drugo spraš-
ujemo: "Kje je tvoj sin? Moj
mi nič ne piše že toliko in to-
liko časa. Gotovo so ga posla-
li čez morje. Itd., itd."

Nekaterim se prav hudo
stri, ker si morajo nekoliko
pritrpati pri mesu. Ze govori-
jo "če ne bo mesa, pa delal
ne bom!" Nekateri res nočejo
kar nič potrpeti. Kaj smo pa
v starem kraju jedli! Nismo
od mesa zrastle, — od krom-
pirja pa od žgancev. Pa je bi-
lo treba tudi težko delati od
ranega jutra do trde noči. Ni-
so nas želodci boleli od mesa,
kot tukaj do sedaj. Tam smo
se ga komaj najedli do siteda
o Velikonočnih praznikih.
Vem, da vas je dosti takih, ki
ga niste imeli na razpolago,
kakor jaz ne, pa smo vseeno
prestali. Torej je treba zdaj
nekoliko potrpeti. Veseli bodi-
mo, da v miru živimo v svojih
hišah, da nas ne preganjajo
in da granate na nas ne pada-
jo.

Vsem čitateljem želim vese-
le Velikonočne praznike!

Mary Koklič.

Zaradi oskrbe naših oboro-
ženih sil Ameriški Rdeči Križ
ne zanemarija pozabljenega
človeka današnjega dne: vo-
jnega ujetnika. Zavojni živčaji,
cigarete, tobak, zdravniške po-
trebščine in oblačila se potom
Mednarodnega odbora Rdečega
Križa v Genvi pošiljajo a-
meriškim in zavezniškim voja-
kom in mornarjem, ki so imeli
nesrečo, da so prišli v ujetni-
štvo. Tako blago se dostavlja
našim fantom na Daljnem
Vzhodu in po Evropi. Da se
to in enaka delovanja Rdečega
Križa nadaljuje, mora vsak
Amerikanec podpirati vojni
sklad Rdečega Križa.

Prostovoljni delavci Rdečega
Križa pripravljajo milijone
povez, ki se toliko rabijo v
vojni. Rdeči Križ potrebuje
vašo pomoč za vojni sklad le-
ta 1943.

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki.

Za našo zmago!

Joliet, Ill. — Tukajšnje Dru-
štvo Sv. Jožefa, št. 2 KSKJ je
pretekli teden kupilo vojnih
bondov za \$750. — Druga slo-
venska društva so že in še bo-
do storila enako. To je naj-
boljši način, ki nam je na raz-
polago, da iz svoje strani pri-
pomoremo, da pride čim prej
zmaga in konec trpljenja.

Lieutenant Wm. J. Horvat

Chicago, Ill. — Razveselili
smo se, ko smo prejeli poročilo,
da je Sgt. William J. Hor-
vat, ki se nahaja pri armad-
nih letalcih na Miami Beach,
Florida, te dni graduiral iz
Army Air Forces Officer Can-
didate School in postal lajt-
nant. V duhu prožimo roko
vse doli v Florido; v resnici
mu je ne moremo, ker bi se
malo preveč nategnila. Bil je
tudi imeniten pevec in je bil
baritonski solist pri Adriji. On
je prvi član našega zbora pri
Sv. Stefanu, ki je postal oficir.

Mladi Čikažani

Chicago, Ill. — V cerkvi Sv.
Stefana sta bila krščena dva
nadajna mlada čikaška Slo-
venca, James Edward Lotrich,
sinček Mr. Lawrence in Mrs.
Estelle Lotrich, rojene Norie-
ko, je bil rojen 17. marca (na
dan sv. Patrika), krščen pa je
bil 11. aprila. Botrovala sta
Eleanor Kramer in Frank Lo-
trich.

Mala Miss Dianna Gradi-
shar, 2327 So. Drake, hčerka
družine Mr. Frank in Mrs.
Frances Gradihar, rojene Ah-
čan, je bila rojena 18. marca,
krščena pa 18. aprila. Za bo-
tro sta bila John in Rose En-
glish.

Naši vojaki

Chicago, Ill. — Na 10 dnev-
ni dopust je prišel Corporal
Johnny Toplak, ki služi pri
vojaški policiji v Camp New-
port News, Virginia. Njegov
oče, ki je zdaj cerkovnik pri
Sv. Stefanu, je velike postave,
Johnny je pa še večji; meri
precej nad 6 čevljev in ga je
lepo videti.

Pri vojaški policiji služi tu-
di Pvt. Edward J. Besowshek,
ki je sedaj prestavljen v Fort
Custer, Mich. Za konec tedna
je prišel domov k materi. Pra-
vi, da bo sedaj lahko večkrat
prišel, ker ni tako daleč od tu-
kaj.

Njegov brat, Pvt. Al Besow-
shek, je pa že tri mesece v
Keeler Field, Mississippi, v le-
talski tehnični šoli.

Patriotizem

Cleveland, O. — Društvo
Slovenski dom št. 6 SDZ je od-
glasovalo, da kupi za \$600 voj-
nih bondov. To je tako raz-
veselilo pridno tajnico, Mrs.
Albino Vesel, da jih bo tudi
sama kupila za \$500. Zaostati
pa ni hotel blagajnik Joe Mah,
ki jih bo tudi kupil za \$100.
Vsa čast!

TARZAN (690) PRESTREŽEN

WITH PERFECT MUSCULAR CON-
TROL, TARZAN STOOD MOTIONLESS
AS THE RAT GNAWED THE BLOODY ROPE.

Tarzan je popolnoma obvladal svo-
je mišice in stal nepremično, ko je
podgana začela glodati okrvavljeno
vrv.

FINALLY ONLY A FEW STRANDS REMAINED.
THE APE-MAN TUGGED. THE ROPE BROKE.

Končno je držalo le še nekaj vla-
ken. Opičji mož je napel mišice in
potegnil. Vrv se je pretrgala.

(Metropolitan Newspaper Service)

AS HIS HANDS PULLED FREE, THE DRUNKEN
SCRAPP SAW WHAT
WAS HAPPENING.

Ravno ko si je oprostil roke, se je
slučajno tja ozrl pijani Scrapp in
videl, kaj se je zgodilo.

HE LUNGED FORWARD AND GRABBED
THE ROPE THAT STILL DANGLED
FROM ONE OF TARZAN'S WRISTS!

Planil je tja in pograbil konec vrvi,
ki je še vedno visela od enega Tar-
zanovih zapestij.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

VIA DOLOROSA V JERUZALEMU

Vsaka katoliška cerkev, pa bodi, da je še tako majhna in skromna, ima 14 postaj križnega pota Kristusovega trpljenja, ki je s slikami, reliefi ali skulpturami na cerkvenih stenah označeno in posneto po pristnem križnem potu v Jeruzalemu.

Izmed mnogih posvečenih krajev v Jeruzalemu so najznamenitejše postaje trpljenja Kristusovega, sveti Križev pot: Via Dolorosa. Sleherni petek popoldne, posebno pa še na veliki petek, stopajo frančiškani po tem potu Kristusovega trpljenja po ozkih in vijugastih jeruzalemskih ulicah v spremstvu mnogih vernikov, in nihče, ne Mohamedanci ne Judje se, ne spotikajo sprito te procesije. Seveda se te procesije udeležijo tudi več turistov vseh narodov in ver iz gole radovednosti. Zgodí se, da se ma posameznih postajah pridruži pobožnim romarjem tudi pisan venec pešcev, jezdec, oslov, kamel itd.

Križev pot, ki se v Jeruzalemu imenuje Via Dolorosa, se začne na Marijini cesti, ki vodi proti štefanovim vratom. Arabci imenujejo to cesto Tarih Sitti Marjam ali cesta Gospodarice Marije. V kapelici bičanja je najprej kot uvod k procesiji kratko opravilo. Tu je tudi lok Ecce-Homo, ki se boči nad cesto. Na tem kraju mislijo, da je bilo sodišče Poncija Pilata, kjer je stal Kristus, ko je Pilat zaklical Judom: "Glejte, človek!", nakar so Judje zakricali: "Njegova kri naj pride nad nas in naše otroke!" En del tega loka Ecce Homo gre skozi zd cerkve Ecce Homo, ki je tik zraven. V loku je marmorni kip Ecce Homo z napisom: "Ecce rex vester!" ("Glejte, vaš kralj!") Cerkev Ecce Homo s samostanom in sirotišnico je dal postaviti pater Ratisbonne, spreobrnjeni Jud. Odlikuje se z gosposko preprostostjo. Slonske sestre, ki tu delujejo, vsak dan molijo na tem mestu: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!"

Prav blizu je cerkev sv. Ane s samostanom in s svetopisemskim ribnikom Betesda. V predvorju s prekrasnim parkom in pradavnimi ostanki stebrišča se na marmornem podstavku dviga soha kardinala Lavigerieja, ustanovitelja reda belih očetov, čigar člani delujejo tu. Beli očetje imajo belo redovniško haljo, a na glavi, prav na tilniku, rdeč fes. V tem oblačilu so jako podobni Maročanom, ki so večkrat v Jeruzalemu. Cerkev Križarjev, ki je last francoske države, so šele nedavno obnovili na zemljišču razvalin, ki ga je kupil francoski cesar Napoleon II. od turškega sultana, in sezidali namesto nje cerkev sv. Ane. To ime je cerkev dobila po nekem davnem izročilu, ki pravi, da je bilo tu bivališče Joahima in Ane, staršev presvete Device. Pod cerkvijo je kripta, kjer sta po oltarjih nakazana kraja smrti Marijinih staršev in pa Matere božje.

V notranjosti obzidja cerkve sv. Ane je prastari ribnik Betesda ali Betsaida, ki mu pripada tudi tozadevni biblični muzej. Domnevajo, da je ribnik tisti, ob katerem je Jezus ozdravil bolnika, ki je bil že osem in trideset let bolan. Na starem zidovju so table, kjer je v vseh mogočih jezikih opisano to ozdravljenje.

14 postaj križnega pota

Zdaj se začne z Marijine ceste razvijati procesija po VII Dolorosi proti 14 postajam.

Prva postaja je v majhni kapeli na notranjem dvorišču Pilatove vojašnice, ki stoji ob Marijini cesti in je bila prej turška. Tu je bila brzkone palača Poncija Pilata. Vstop v

to vojašnico je sicer prepovedan, le udeležencem procesije je ob petkih dovoljen. Na tem mestu je Pilat izročil Kristusa Judom za križanje.

Po kratki molitvi se procesija odpravi iz vojašnice ven k drugi postaji, kjer je Jezus vzel križ na svoje rame. Ta postaja je ob zazidanih vratih zunaj omenjene vojašnice. V bližini je zraven drugih vrat zapisano: "Kraj, kjer je dal Pilat Gospoda prijeti in bičati."

Nekaj porušenihih stebrov na cestnem tlaku pokaže tretjo postajo. Malo korakov naprej je v neki kapelici prav tako spomin na to postajo, kjer je Jezus prvokrat padel pod križem.

V neki drugi ulici je, označeno s križem, ki je vdolben v hišo, tisti kraj, kjer je Sin Božji s križem na ramji srečal svojo mater. Tu je četrta postaja, kjer je v bližini lepa, armenško-katoliška cerkev.

Procesija gre dalje v Tarih el alof, v Ulico bolečin, kjer so tri naslednje postaje.

Ob vogalni hiši, ki se imenuje "hiša ubogega človeka" in ki je spomin na priliko o ubogem Lazarju in bogatinu, je videti vdolbino in rjav kamen v zidu. Ti znaki zaznamujejo mesto, kjer je bil Simon iz Cirenne prisiljen pomagati Kristusu križ nesti. Ta peta postaja ima tudi kapelico, kjer je v bližini "hiša bogatina".

Steber, ki stoji čez cesto, predstavlja kraj šeste postaje: "Veronika poda Jezusu potni prt." Zraven je tako zvana "hiša svete Veronike", kjer je kapela s kipi v naravni velikosti, ki predstavljajo dotični prizor.

Na sedmi postaji je Jezus v drugi padel pod križem. Ta kraj je označen s kapelico. Ob vratih, ki so bila tu v času Jezusovem, in skozi katera je šel proti Kalvariji, so smrtno obdobje še enkrat javno razglasili. Kos stebra, kjer je bila baje pritrjena sodba, je zdaj v kapeli shranjen.

"Jezus tolaži jeruzalemske žene." Kraj tega dogodka je na osmi postaji označen s križem na kamnu v zidu grške Caxalambosove cerkve. Blizu je grški samostan svete Device.

Pri vsaki postaji zmoli procesija kratko molitev in gre dalje po vegasti, navkreber vodeči ulici. Tu je pred koptskim samostanom Egiptanov deveta postaja, kjer je Jezus tretjič padel pod križem. Steber je znak te postaje. Odtod prideš k vodnjaku, ki se imenuje "zakladnica svete Helene".

Pet naslednjih postaj je v cerkvi božjega groba, kamor gre zdaj procesija.

V kapeli razdelitve oblačil na Golgoti, kjer so vojaki Kristusu vzeli obleko, je deseta postaja.

Enajsta postaja je kapela pribijanja na križ. Kamni v tleh Golgote povedo, kje so Jezusa na križ pribili.

V kapelici povišanja sv. Križa, ki je tudi na Golgoti v cerkvi sv. Groba, je dvanaesta postaja (Jezus umrje na križu).

Prav tako je na Golgoti na posebnem oltarju spomin na trinajsto postajo, na snemanje s križa.

Sveti grob sam, ki je v cerkvi božjega groba, tvori štirinajsto in poslednjo postajo, s čimer je križev pot končan.

ZLONOST

V polnem tramvaju stoji nekaka dama, ker ni prostora. Sprevodnik reče nekemu mlademu človeku, naj vstane in naj pusti, da bo dama sedla.

Mladenec odgovori:

— Ne, nikakor. Jaz sem namreč privrženec enakopravnosti ženskega in moškega.

VSAK PO SVOJE SE BORI PROTI OSIŠČU

Na sliki je delavec, ki vari pločevinaste ploče na stranice podmornice. Radi duševnega ognja in vročine mora biti oblečen kakor kak potapljač.

RAZNOTEROSTI

TROCKIJEV MORILEC DOBIL 20 LET

Mexico City, Mehika. — Morilec Leona Trockija, bivšega ruskega boljševiškega prvaka je dobil 20 let zapore. Morilec se piše Jacques Mornard, ki je ubil Trockija v avgustu leta 1940 s sekuro. Mehika nima v svojem zakoniku določene smrtnne kazni.

KITI PRIDEJO VSAKO LETO NA ISTI DAN

Kakor lastovke v Capistrano, tako pridejo tudi veliki morski kiti v Laguna Beach, Calif., vsako leto na isti dan, namreč 14. marca. Tisti, katerim so znane navade teh morskih velikanov, pravijo, da se pridejo kiti s svojimi mladici v Laguna Beach česat in drgniti ob ostre potopljene skale v teh vodah, da se tako iznebijo nadležnih velikih morskih zajed (barnacles), ki se jih primejo med časom ko prebivajo v globočinah, to je tekom dobe ko imajo mlade.

ČEVLJE JE ZAMEŠAL

Ko je bila že trudna vsled čakaja, obuta samo v nogavice, je Mrs. Eugene Christ že nejevoljna začela pripravljati čevljarju — to je bilo v mestu Seattle — naj ji vendar že hitro pribije pete na čevlje. Siromak se je zganil in v smrtnem strahu dognal, da je pomotoma dal njene čevlje neki drugi neznan ženski, ki je že odšla. Drugega ni preostajalo, kakor dobiti ji novi par. Prekeste je bila trgovina s čevlji, pa tam so zahtevali odmerjalno knjižico. Čevljarček je pri-

šel nazaj, pa gospa odmerjalne knjižice ni imela pri sebi. Ker ni nič drugega ni imel na razpolago, ji je dal par posvedranih moških čevljev, da e lahko šla domov po knjižico.

IZ JUŽNE SRBIJE

Švedsko časopisje prinaša naslednjo vest iz Sofije:

Kolonizacija Makedonije je končana. Organi poljedelskega ministerstva so leta 1942 prevzeli 63.917 hektarjev zemlje, ki je bila ostala brez lastnika, jo razdelili na parcele in jih dali državi na razpolago. Iz te državne posesti je bilo razdeljenih 40.113 hektarjev med 16.789 naseljencev v Makedoniji. Cerkev in 481 šol je dobilo skupaj 1.542 hektarjev. Država je ohranila zase 2.860 hektarjev. Različnim občinam je bilo dodeljenih 4.200 hektarjev. Preostala zemlja od 9.070 hektarjev je za obdelovanje neuporabna.

Druge zemljišča, ki so bila brez posestnikov, so bila dodeljena občinam, v katerih se nahajajo.

REŠEN SAMOMORA

Na brežju blizu San Francisco so našli truplo nekega Nels L. Nelsona, zraven njega je bila škafka za čevlje, v njej pa nabasana pištola. V žepu pa so našli listek z napisom "Danes je jako lep dan za samomor". Policija je izvedela, da se je Nelson prej ustavil v nekem hotelu, tam napisal ti listič, spravljal v škafko nabasano pištolo in se napotil k vodi. Toda siromak je umrl

vsled srčnega krča preden je imel priliko, da bi se ustrelil.

PRILJUBLJENI TROBENTAČ

Clarence Zylman je pred vojno "plozal" na trompeto v neki plesni godbi v Muskegonu, Mich. Ko so ga vzeli k vojakom, so napravili iz njega vojaškega trobentača (bugler), kar je bilo čisto naravno, in so ga končno poslali čez morje v Anglijo.

Vojaki pa nimajo radi trobentačev, ker jih ti zbujajo zgodaj zjutraj iz spanja, zvečer pa spet spodijo spat, ko bi morla še radi čuli. Clarence Zylman pa je nasprotno postal na mah priljubljen. Ni trobil samo tistega, kar bi moral po predpisih, temveč je vedno dodajal svoje poskočne melodije, tako da so vojaki zjutraj, kakor hitro so ga zaslišali, kar morali skočiti iz postelje in začeti plesati še predno so se oblekli. Predstoniki so to počeli, kajti narod se zanima in vojake v dobro voljo. Sedaj so poslali tega trobentača s posebno skupino, da hodi od taborišča do taborišča po celi Angliji in zabava vojake.

ZAVEZNIKI DALI NAD 2 MILIJONA BUŠLJEV ŽITA AFRIKI

Alžir, Afrika. — Zaveznike oblasti poročajo, da so od jeseni pa dosedaj uvozili v Afriko 2.385.500 bušljev žita. Prebivalci v Afriki so bili ob invaziji v Severno Afriko skoraj brez vsakega žita. Nemci so pobrali do 1 milijon meter-skih centov žita in ga odpeljali v Nemčijo, prebivalstvo pa pustili brez kruha. Tako je, narode je treba najprej osvoboditi izpod nemškega jarma, potem pa iste še hraniti.

KRIŽEM SVETA

— Vatikansko mesto. — Nazijske oblasti so prepovedale vse akcije v korist katoliških misijonov. Oblasti navajajo za vzrok to, da delovanje za misijone bazira na isti podlagi, kakor verska opravila in ceremonije.

— London, Anglija. — Dva Amerikanci, ki služita v kanadskem zračnem koru T. W. Lewis, iz Akron, Ohio in J. R. Burton iz Billings, Mont. sta prejela te dni odlikovanja za "letečim križem", za junaške čine v službi.

— Rio De Janeiro, Brazilija. — Vest, ki jo je v nedeljo objavila berlinska radio postaja, da so se pojavile v Afrike braziljske čete, je včeraj braziljska vlada dementirala, kot neresnično. Vojno ministerstvo izjavlja, da Brazilija ni poslala v Afriko doslej še nobenega vojaka.

— Harian, Kentucky. — V južno-vzhodnem Kentucky je te dni zastavkalo 1400 premo-garjev, ki še vedno vstaraajo na stavki. Lastniki premogarkopov in zastopniki premogarjev se pogajajo, a do sporazuma še niso prišli.

ZAPISNIK

II. seje izvršnega odbora Slovenskega ameriškega narodnega sveta

Predsednik Ethin Kristan odpre 2. sejo eksekutive SANSa v soboto, 27. februarja 1943, ob 10. uri dopoldne v Sherman hotelu, Chicago, Illinois. Poleg njega so navzoči še sledeči: I. podpredsednica Marie Prislant. II. podpredsenik Janko N. Rogelj, tajnik Rev. Kazimir Zakrajšek, blagajnik Joseph Zalar, zapisnikar Mirko K. Kuhel ter odborniki Vincent Cankar, Leo Jurjevec, dr. J. F. Kern in Frank Zaitz. Navzoč ni Rev. J. J. Oman.

Zapisnik prve seje je prečitan in sprejet.

Sledi kratka razprava o priobčitvi zapisnika in večina se strinja in smatra za potrebno, da se zapisnik objavi v časopisih, kajti narod se zanima in pričakuje točnega poročila o našem delu. Podpiran in sprejet je Rogljev predlog, da brat Cankar preskrbi potrebno število kopij za vse liste, ki ga lahko objavijo obenem ali pa v presledkih.

Brat Kuhel odgovarja na vprašanja glede kongresnega zapisnika, kateri se ni tiskal v obliki brošure v smislu zaključka prve seje. Omenja, da je eksekutiva izbrala tri odbornike, da store vse potrebno za objavo zapisnika, toda nobeden ni imel dovolj časa za veliko delo, ki ga zapisnik potrebuje, predno bo v taki obliki, da bi smel v javnost. Vso krivdo glede zapisnika se polaga na konvenčna zapisnikarja, ki svojega dela nista dokončala.

Odbor uvideva potrebo za ureditvev zapisnika čim prej, vsled tega zaključijo, da se naprosi brata Jakoba Zupanciča, da to delo izvrši. Br. Cankar je izvoljen, da se pogovori z Zupancičem; dovoljeno mu je tudi potrošiti do \$40 v ta namen, samo da bo zapisnik urejen.

Tajnik Rev. Zakrajšek poslanjuje glede registracije pri justičnem departamentu. Redni formular še ni pripravljen, med tem časom pa da imamo ustmeno dovoljenje za nadaljevanje poslovanja SANSa. Omenja tudi glede sprave, ki se naj doseže med Srbi in Hrvat. Jugoslovanski poslanik g. Fotič skuša napraviti premirje med njimi; medtem pa srbsko časopisje še vedno napada Louisa Adamiča, častnega predsednika SANSa, radi njegovega članka o Mihajloviču, ki je izšel v tedniku The Saturday Evening Post.

Preide se na poročila. Predsednik brat Kristan poda kratko poročila o svojem delovanju. Žal mu je, ker mu zdravstveno stanje ni dopuščalo, da bi bil z ostalo deputacijo vred obiskal državnega podtajnika Wellesa, to je bil tudi vzrok, da s člani deputacije ni mogel imeti tiste zveze kot bi bilo želeli. Pri nominaciji je upošteval želje oduora,

ki so bile izražene na prvi seji. Iz poročila deputacije pa je uvidno, da je bil obisk v Washingtonu uspešen v vseh ozirih, posebne važnosti pa je vabilo podtajnika Wellesa, da se naj v potrebi še oglasimo. — Prejel je od političnega tajnika brzojavko za časa reorganiziranja jugoslovanske vlade, ni pa hotel storiti nobenega koraka v tem oziru, ker je SANS neodvisen od jugoslovanske vlade. Delal je tudi korespondenčno z upravnim uradom in je uspel v organiziranju podružnice v Detroitu. Udeležil se je tudi Hrvaškega narodnega kongresa, ki se je tudi vršil v Chicagu 20. in 21. februarja. Ta kongres je sprejel veliko sličnih resolucij kot naš in posebno se je poudarjala potreba za slogom med Srbi in Hrvat. Slednji imajo sedaj organizacijo, registrirano v Washingtonu, s katero bi se sedaj dalo kooperirati; ravno tako s skupino, ki ji načeljuje Sava Kosanović, Masa srbskega naroda je popolnoma pripravljena za sporazum, le kak odstotek kričavev je med njimi, ki pobijajo vse.

Nato prečita izjavo "Naloge SANSa":

Ker je še vedno opaziti razne nesporazume z ozirom na naloge in namene Slovenskega ameriškega narodnega sveta, se zdi izvrševalnemu odboru potrebno, podati sledečo izjavo:

Naloga in cilj SANSa nista in ne moreta biti nič drugačna kot sklepi Slovenskega narodnega kongresa, iz katerega se je porodila ta organizacija. Predvsem je treba še enkrat naglasiti, da dela SANSa začasno, ker si — kot je bilo na kongresu povdarjeno — ne lasti nobenih pravic, ki gredo le narodu v domovini samemu. Ta narod poskuša govoriti, toda sovražna sila, ki ga davi, je prehuda in če ga v tej strašni krizi zapuste njegovi svobodni bratje, ki se lahko zgodilo, da ostane popolnoma zaustavljen. Jasno pa je, da morejo njegovi zastopniki nastopati samo za to, za kar se narod sam bojuje tako, da ni nobenega dvoma o cilju. V mnogih podrobnostih imajo gotovo tudi tam različna mnenja; gotovo pa je, da hoče vse ljudstvo osvoboditev ne le od tistih trinogov, ki so ga podjarmili odkar so sovražne tolpe pregazile njegovo zemljo, ampak tudi od onih, ki so že pred izbruhom sedaj, vojne skušali z najbrutalnejšimi sredstvi iztrebiti slovenski narod. Vsi Slovenci hočejo zedinjeno Slovenijo, da bodo rešeni naši Primorci, Korošci, Stajerci in Prekmurci in da bo narod mogel naposled razviti svoje kulturno življenje. To vemo in zato lahko smatramo to tudi za svojo nalogo.

(Dalje prih.)

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. CNeal 6523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

AMERIKANCI GRADIJO CESTO, KI BO VEZALA S SEVERNO KANADO

Ameriški inženirji gradijo cesto, ob kateri bodo položene tudi cevi za dobavo olja iz Fort Normana na severozapadu Kanado. Slika kaže del ceste, ki jo gradijo med Fort Smithom in Fitzgeraldom. Teži traktorji vlečejo velik rečni splav, ki ga bodo rabili za prevažanje materiala po reki, ob kateri teče cesta.

Hlapec Jan

Stija Streuvels

Na Klettin migljaj je šla Zofija k Janu in ga za roko peljala v kuhinjo.

Tam se je zavlekel v kot, strmel v konce svojih cokol in pričakoval večera. Bilo mu je v zadoščanje, da so ženske verjele, da je brez moči in zmeden od toge.

Ko so bile s svojim delom pri koncu, so napravile kavo in Rielda in Minna sta poskrbeli za fante. Na mah so spet začele glasno klepetati. Pozneje sta šli kmetica in Rielda domov, Kletta in Minna pa naj bi ostali radi dela, dokler ju ne bi zvečer izmenjala nočna straža.

Kletta je še zmeraj menila, da je Jan od potrnosti čisto zlomljen, in ga je hotela tolažiti:

"Vina je bila še mlada, Jan. Če bi bila še leta in leta ležala bolna, bi bilo za vas vse mučno. Kar pogum, Jan! Fantje bodo zdaj tudi kmalu veliki."

Jan je poslušal, a njegove misli so bile druge.

"Zdaj boš moral poskrbeti za pogreb," je menila Minna.

Pogledal jo je vprašaje. Seveda, vse bo treba urediti. A on ni nikdar vedel, s čim naj prične.

"Pridi, Jan, pomagala ti bom," je dejala Minna. "Najprej moraš k župniku. Tam boš zvedel, kdaj Vito lahko pokopljemo. Od tam moraš na občino, da javiš smrt. Potem naročiš krsto pri mizarju Djakeju in stopiš h grobarju Freeju."

Jan je obul osnažene čevlje, oblekel sukno ter se odpravil v vas.

"Prinesi s seboj tudi kaj pijače za nočno stražo," je zaklicala Kletta za njim.

V vasi niso še nič vedeli o Vinini smrti in kamor je Jan prišel, je moral na dolgo in na široko razlagati, kaj se je dogodilo. Proti večeru, ko je prišel domov, je že slišal mrtvaški zvon. Pri ognjišču je našel Dolf s ženo, ki sta bila pripravljena čuti vso noč. Otroci so že spali. Jan se je samemu sebi zdel v lastni hiši čisto tuj. Sleherna razdelitev časa je prenehala. V stanovanju je bilo vse razbrskano in neprijetno mirno.

Jana so hoteli pregovoriti, da bi šel spat, a ker ni bil truden, je hotel rajši ostati pokoncu in kaditi pipo. To ga bo malo raztreslo, je menil.

Vso noč so pili kavo in žganje. Dolf je v začetku pripovedoval to in ono in njegova žena je zdaj pa zdaj šla v sobo, da bi odvila stenj male svetilke.

Tako je šlo dva dni. Tuji ljudje so skrbeli za gospodinjstvo in za otroke. Jan je gledal vse to, kakor da ne spada zraven. Kaj bo pozneje z njim in s fanti, ni vedel in ga je malo brigalo.

Videl je, kako je Djake položil strahotno, izmzgano truplo v krsto in ga zaprl — to ni bila več Vina, temveč neka neprepoznata stvar. Prav daleč v njegovem spominu je bila vožnja s Sevenovim malim vozom. To je bil sončen, srečen dan! In na mah ga je napolnilo žalovanje za časom, ki je minil. Kako srečno je bilo takrat njegovo življenje! Tako ga je premagala bolečina. Skril je obraz v trde roke in šele zdaj začutil bodečo bolelost. Užival je olajšanje, ki so mu ga prinesle solze, ki so se mu udrle iz oči.

"Bila je tako dobra! Bila je tako dobra!" Bilo mu je hudo, da ji ni tega nikdar po-

vedal. Zdaj bi bil rad zakričal na ves glas, zdaj, ko ga ni mogla nič več slišati.

Čutil se je žalostnega in zapuščenega, a mrzli videz vsega okoli njega mu je pregnal razpoloženje. Rajši bi bil sam, da bi mogel premišljati.

Otroci so že zgodaj zjutraj bili v sobi oblečeni v nedeljske obleke. Niso prav vedeli, kaj se je zgodilo, in so jokali, ko so videli krsto in mrtvaška nosila s črnim suknom.

Šest žensk je nosilo truplo. Jan, fantje in nekaj sosedov je tvorilo borni sprevod. Jan je gledal zibajočo se hojo nosilk, ki so bile v črnih plaščih. V njihovi sredi se je zibala krsta. Vse naokrog je bilo cvetje in radost in vonjava sveže zemlje in nad vsem jasno sonce. Žvrgoleči ptici so se plašili. Kmetje so za trenotek obstali z delom, se odkrili in delali potem naprej. Sprevod je šel čez polja. Zdaj je bilo v vseh podrobnostih natanko tako kakor tedaj, ko je ravnodušno in hladno gledal na skromni mrtvaški sprevod, ki je spremljal Vinino mrtvo mater čez polje do cerkve. Bilo je svežega delavniškega jutra in prav taka sveta ubranost je ležala v zraku. Danes je natančno pazil na to, kar se je nudilo njegovim pogledom. Koder je šel mimo, je ocenjeval rast žita, ogledoval drevje in opazoval, kako so oblečeni ljudje. Hkratu se je zavedal, da slika vseh teh stvari ostane v njem vse življenje in da bo trdno zvezana z Vinino smrtjo in pogrebom. Preden so prišli na veliko cesto, je videl, da stojita na Leenderjevem pašniku, na levi, dva hlapca pri gnojnični črpalki. Njune roke so držale ročaj; skupaj sta krivila stare hrbte in gonila upognjeno ročico črpalke gori in doli; železni sklepi so škripali in rjava gnojica je tekla iz širokega ustja črpalke po cevi v lijak soda za gnojico. Velik vol je čakal pred taligo in mirno gledal z velikimi očmi na mrtvaški sprevod, ki je šel mimo.

Po vasi so ljudje prihajali na vrata. Spet je zazvonil zvon in župnik je čakal pri cerkvenih vratih. Jan si je prizadeval, da bi polglasno odmolil nekaj očenašov in tako izkazal Vini poslednjo čast.

Sam pri sebi je bil ponosen, da je pri tej slovesnosti glavna oseba in da vzbuja največ pozornosti. Opazoval je podobe in slikarje, ki jih je zdaj, ker je bil blizu, lahko natančno razložil. Ko je bilo žalne svečanosti konec, je voljno šel za drugimi na pokopališče. Topo je stal tam in gledal, kako so jemali sukno s krste in krsto spustili v jamo.

Nekaj žensk je začelo ihteti in hkratu so fantje na glas zajokali. Vlekli so očeta za suknjico, mu zrlili v oči, da bi našli v njih razlage za ta dogodek, in so glasno izpraševali po materi. Na mah mu je bilo grlo kakor zadrženo in pri srcu mu je postalo težko. Pa se je bori, preganjal vstajajočo bolelost in stiskal zobe, da bi ostal močan. Zdaj ni hotel jokati.

Ko je bilo vse pri kraju, je plačal nosače in peljal fante za roko domov. Doma se je do večera zaprl, ni odgovoril na nobeno vprašanje in je spal vso noč, tako da se je njegovo silno razburjenje poglelo.

(Dalje prih.)

VESTI O DOMOVINI

(Nadaljevanje z 1. strani)

tičem, niti v gospodarskem pogledu. Cilj take skupnosti, na poljedelski osnovi, bi mogel biti, da zaščiti interese istovetnih ali pa vsa podobnih agrarnih krajev; v našem slučaju predpogoji za to ne obstojajo. Gospodarsko življenje tega brezobličnega polzkega telesa, ki se izgublja v samih neskladnostih, bi bilo nemogoče, ker mu manjkajo organski faktorji živga in za življenje sposobnega sistema. Tak konglomerat ne bi reševal problemov, temveč bi jih kopičil in grmadil. V političnem smislu pa je ta kombinacija že v naprej diskreditirana zaradi negativnih ciljev, katere ji pripisujejo.

Namigavanja o takozvanem sanitarnem kordonu — ideji, katero so si izmislili nacisti in fašisti — so vzbudila nezaupanje Sovjetske Unije, tako da bi vsaka preka kombinacija — ki bi presekalala Evropo — zanesla zmoto; vzbujala nezaupanje in onemogočala obenem kompromis med Rusi in Poljaki in, kar bi bilo še bolj nevarno, sporazum med Rusi in Angleži, brez katerega v Evropi sploh ni mogoče napraviti ničesar stalnega. To je velik problem — popolni sporazum med Angleži in Sovjetsko Rusijo, toda ta problem je predpogoj za vse druge rešitve.

Najboljši načrt

Mnogi teh načrtov za jutri slone na stremeljenju, da se Nemce razoroži. Le en sam načrt se mi zdi učinkovit: namreč sporazum med Britanskim Imperijem in Sovjetsko Rusijo. Kdor hoče razumeti njegovo pomen, naj le na to pomisli, da so vsi nemški načrti zgrajeni na razdvajanju Bri-

tancev in Rusov. Često se pojavljajo spori med malimi državami zaradi naših ozkih idej, ki preprečujejo sporazum s sosedi in tako še bolj otežkujejo rešitev običnih problemov.

Tega o nas Jugoslovanih ne more nikdo trditi. Grško-jugoslovanski sporazum dokazuje kot začetek širših sporazumov, da smo pripravljeni storiti vse mogoče, z balkanskimi narodi in na severu, v Donavski kotlini, in to še prav posebno v soglasju z našimi čehoslovanskimi prijatelji, katerih interesi v Donavski kotlini so z našimi tesno povezani. Toda ravno tako kakor v čehoslovakopolskem vprašanju, je vse to podrejeno sporazumu in volji Angležev in Rusov, v sporazumu in s pomočjo Zedinjenih Držav. Onega dne, kadar bodo te tri sile proglasile svojo soglasno voljo, bodo s svojo avtoriteto in disciplino napravile čudeže.

Seveda mali svetniki ne morejo delati čudežev. Kadar začno kovati velike načrte in se spuščajo v svoje posebne iniciative, male države često le ovirajo velike korake na potu k bodoči Evropi. Veliki branitelji svobode in pravice na svetu morajo spregovoriti svojo besedo. Božja in človeška pravica, katere so se pokazale v lepi sintezi v izjavah Stalina in Kanterburjskega nadškofa, ne se vendar enkrat manifestirale s silo avtoritete, ki sta ponavadi privilegiji uzurpatorjev. Mi računamo na to bodočo disciplino, uvedeno po volji velikih svetovnih demokracij. In pazili bomo, da našim zavetnikom te velike naloge ne otežujemo.

"DAL BI GA V KLETKO IN KAZAL PO SVETU"

(Nadaljevanje s 1. strani)

York sodeluje na tem, da bo to njegov zadnji rojstni dan."

Neki mestni sodnik v Chicagi, katerega ime ne objavljajo radi njegove pozicije je dejal: "Jaz bi dal Hitlerja v kletko in bi ga dal kazati po vseh prestolnicah proti vstopnini. Izkupilek naj bi šel v pomoč družinam, ki so po zasledenih krajih prizadete od grozodejstev nazijskega barbarizma."

Neki vojak Paxman je izrazil: "Ne ga dati umoriti. Zapreti ga in ga vsak dan dati pretepsti z bičem."

Drugi so izjavljali zopet po

svoje. Ves svet ga je obsojal. In kakor govore poročila, so njegov rojstni tudi v Nemčiji dokaj klaverno praznovali kar je znamenje, da ga je večina nemškega naroda na tihem preklinjala.

Goering in Goebbels sta že večer preje govorila svoje govore, najbrže sta se bala zavezniških bombnikov, da bodo drugi dan slavnost povečevali z napadi iz zraka.

Kakor zgleda Hitlerjeva slava temni in ne bo dolgo, ko bo popolnoma otemnela tudi na nemških tleh.

"Am. Slovenec" prinaša najnovejšo vesti dan za dnem. Čitajte ga!

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16½x12½

Tiskana v večih barvah. Sredi je v vencu sedel predsednik Zdr. držav Franklin D. Roosevelt. Okrog in okrog so slike vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav podpisani s njihovimi lastnorčniimi podpisi. Pod predsedniškovo sliko vihra v vetru ponosno vvedena zastava. Pod zastavo je spominna ploča in na nji tiskano v okrajšavi latinska pravica in svoboda. Slika je v okvirju in v okvirju steklo. Ta slika je lep kras in zgodovinska pomenljivost za vsak ameriški dom. Ker nas naši naročniki na njo poprašujejo, smo jih še nekaj dobili.

Slika stane \$1.50 brez pošiljatenih stroškov.

Pošiljaten strošek plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi slika po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na znanje, in dokler zaloga traja s njimi lahko postrežemo onim, ki si jo želijo.

Naročilo je pridjati potreben znesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Vse polno preglavic tudi pri izgnani jugoslovanski vladi. Pride do nekega "sporazumljenja", pa izgine že jutri. Zopet se vršijo razgovori pri ti vladi. Ali ima Moskva svoje roke vmes, je enako težko dognati, vlogo pa igra pri tem partizanstvo, in to hudo cika na "rusko robo". Notranjih težkoč je pri Jugoslovanih, kolikor te zastopa vlada v izgnanstvu, še več, ker tu prihaja na vrsto še — kraljevska roba, pri kateri so Srbi vsaj hudo občutljivi, in jim to iz res "zgodovinskih razlogov" nihče ne more zameriti.

Dodaj se more govoriti le o zmešnjavah, preglavicah, če bi pa res prišlo do nekih znosnih uravnjav, bodo morali tudi Srbi na "zgodovino" pozabiti, če bi res morda ne šlo po nekem "angleškem muštru", kjer so vse notranje revolucije ostale pri "kraljevski robi", in stvar se ni ravno slabo izkazala.

Trenotno moremo le čakati, kaj odkrijejo najnovejši razgovori v okviru sedanje jugoslovanske vlade v Londonu.

Prej so bili Srbi za caristično Rusijo, in caristična Rusija je bila za nje. L. 1914 je potegnila za Srbijo meč. Tedaj so prevladovali tudi še pravoslavne tendence, toraj versko ozir. Kakšne namene je imela caristična Rusija, o tem so mnenja razdvojena, ker name-

nov ni dosegla, ko je sama prej podlegla v revoluciji. Da nameni niso bili preveč idealistični, to je jasno že radi elementov, ki so sestavljali caristično Rusijo, in ti elementi nikakor niso bili prevzeti o kakem slovanskem idealizmu, pač pa je bila politika na prvem mestu in le politika.

Značaj Rusije se je po revoluciji popolnoma izpremenil, in srbsko navdušenje je izginilo. Še več, izpremenilo se je v prav nasprotno smer. Srbija, in ta je bila odločilna v Jugoslaviji pri smeri zunanje politike, je Sovjete šele priznala, ko ji je tekla voda v grlo. Politična stiska ni najboljša sredstvo za razsodnost, neko sredstvo pa je. Ker je začela sedanja Rusija igrati važno vlogo, se je morala tudi sedanja jugoslovanska vlada vdati potrebni ali sili, da se vsaj nekaj poizkusi radi odnosa Mihajloviča do partizanov. Tudi to so pač le preglavice, razrešitve ni pričakovati.

NAJLEPŠE DARILO

in najlepši spomin za sina, moža, prijatelja ali sorodnika, ki odhaja k vojakom je lep molitvenik ali rožnivec. Naši naročniki lahko dobijo pri nas nekaj takih praktičnih predmetov.

Ti predmeti za vojake so:

VOJAŠKI MOLITVENIK Z ROŽNIM VENCEM

v lepem ovitku, ki je trpežno narejen in se zgane skupaj, kakor denarnica, da jo vojak lahko nosi v malem žepu vedno pri sebi. Knjižica vsebuje najpotrebnejše mašne in druge molitve. Tako ima vojak vedno pri sebi praktičen molitvenik v angleščini in vse kar mu potreba. Ta sestav stane s

\$1.50

poštino vred

"My Companion" "MOJ TOVARIŠ"

V malem usnjatem ovitku ki se zapne, kot mala denarnica, in jo ima vojak lahko vedno pri sebi vsebuje rožni venec, na strani dve svetinice, ena Presv. Srca Jezusovega, druga Žalostna mati z mrtvim Sinom Zveličarjem. Stane samo

\$1.00

Naročnikom teh predmetov naznanjamo, da zdaj mnogokrat ni mogoče na enkrat dobiti teh predmetov. Tvornice jih izdelujejo v omejeni količini. Kdor pričakuje, da bo te predmete rabil, naj jih naroči vnaprej in ne zadnje dni, ko jih že potrebuje. Takrat večkrat z njimi ni mogoče posrečiti, ker jih mi dobivamo od časa do časa le v omejeni količini.

Naročilom je vedno pridjati potreben znesek in iste naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. CERMAL ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena. Izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadavni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 WEST CERMAK ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS